

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р **МАРИЯ ПЕТКОВА ТОКМАКОВА**, д.м.;

Секция Кардиология, Първа Катедра по Вътрешни болести

Медицински Университет-Пловдив

Във връзка със заповед № Р-1185/19.07.2021

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.1 Медицина

Научно направление и докторска програма: Кардиология

Автор: д-р Долина Генчева Генчева

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

**Катедра: Първа Катедра по Вътрешни болести, Медицински Университет -
Пловдив**

Тема: “Оценка на промени в сърдечната структура и функция при бременни жени с прееклампсия и гестационна хипертония ”

Научни ръководители: Проф. Д-р Федя Николов, д.м.

Проф. Д-р Екатерина Учикова, д.м.

Научен консултант: Доц. Д-р Красимира Христова, д.м.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали и документи от д-р Долина Генчева на хартиен и електронен носител е съобразен с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, както и с правилата на МУ-Пловдив от Процедура за придобиване на ОНС „доктор“.

Становището е изготвено въз основа на дисертационния труд и автореферата към него, които са добре структурирани и отговарят на всички критерии. Дисертацията е написана на 197 стандартни страници, разделена в 11 глави както следва: Въведение; Литературен обзор; Цел и задачи; Материал и методи на изследване; Резултати; Обсъждане; Изводи; Приноси, Приложения, Публикации и участия в научни форуми и проекти, свързани с дисертационния труд; Библиография. Отделните раздели са добре балансирани. В дисертацията се съдържат 24 фигури и 66 таблици, които са информативни и нагледно

представят резултатите на работата. Авторефератът е в обем от 60 страници и представя основните данни, изнесени в дисертационния труд. Цялостният прочит на материалите, представени от докторанта показва един завършен и компетентно написан дисертационен труд.

Целта е конкретна, добре структурирана, отговаряща на разглеждания проблем. Задачите са 4 основни, добре структурирани и фокусирани върху поставената цел.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата на разработения дисертационен труд е добре подбрана, както и научния екип от Първа Катедра по Вътрешни болести и Катедра по Акушерство и Гинекология на МУ – Пловдив, взел участие в проучването. Изследванията и методиките, включени в разработката на труда са високоспециализирани, утвърдени от международните ръководства и извършени със съвременна апаратура.

3. Познаване на проблема

Литературният обзор е правилно структуриран, съвременен, аналитичен и съдържа достатъчен по обем информационен материал. В него изчерпателно са застъпени познанията по темата до момента. Докторантът демонстрира компетентност по проблемите, свързани с темата и необходимостта от разработването на дисертационния труд. Анализирани и посочени са нерешените проблеми, убедително са мотивирани целта и задачите на дисертационния труд. В процесът на изработване на дисертационният си труд, докторантът е навлязъл дълбоко в проучваната проблематика. Направеното заключение в края на литературния обзор прави обобщение на проблема и посочва нерешени въпроси по тематиката. Това дава основания на докторанта да формулира точно и ясно целта на проучването си.

4. Методика на изследването

Изследвани са общо 123 бременни жени, при точно формулирани включващи и изключващи критерии, разпределени в три групи за целите на проучването – с гестационна хипертония, с прееклампсия и контролна група. Материалът и методите са описани подробно и информативно. Избраната основна ехокардиографска методика за оценка на лявостранни и дясностранни структурни параметри, лявокамерна и дяснокамерна систолна и диастолна функция дава възможност за изпълнение на поставената цел – да се изяснят промените в сърдечната структура и функция при бременни жени с прееклампсия и гестационна хипертония. Приложени са актуалните препоръки за ехокардиография на EACVI и ASE. Изследвани са рутинни лабораторни показатели и нива на специфични биомаркери като Галектин-3, високосензитивен С-реактивен протеин, натриуретични пептиди, интерлевкин-6,

плацентарен растежен фактор. Използваните статистически методи са прецизни и позволяват подходящо онагледяване на получените резултати и извеждане на основните изводи от научното изследване. Резултатите са представени в 74 страници, добре онагледени. В обсъждането е направен логичен и задълбочен анализ на резултатите, което подчертава професионалния и компетентен подход на Д-р Генчева към разработвания проблем. Изводите са 8 на брой. Те отговарят на определените в началото на труда задачи и корелират с поставената цел.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е лично дело на дисертанта като цялостното научно изследване и представлява съдържателен анализ на научно-приложните постижения с определени теоретични и практични приноси за практиката. Получените резултати са представени последователно, базирайки се на отделните задачи. Обсъждането е аналитично и добре фокусирано върху основната цел и задачите. Резултатите са разгледани критично. Изводите, които извежда докторантът са представени стегнато, ясно и точно, като съответстват на поставените цел и задачи и отразяват конкретно резултатите.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Намирам следните главни приноси на дисертационния труд:

Приноси с предимно научно-теоретичен характер

1. Оригинален принос за България е идентифицирането на прилагани в клиничната практика ехокардиографски параметри, които показват различия между групите с гестационна хипертония, прееклампсия и контроли.

2. За първи път у нас са проучени дискриминационните способности на описаните биомаркери за отличаването на бременни пациентки с гестационна хипертония и прееклампсия от здрави нормотензивни бременни.

3. Извършен е обстоен анализ и са установени зависимости между ехокардиографските параметри и петте биомаркера при бременни жени с гестационна хипертония, прееклампсия и нормотензивни.

Приноси с предимно приложен характер

1. Създадени са входен документ за генериране на база данни и база данни „Бременни жени с гестационна хипертония/прееклампсия“.

2. Обхваната е млада популация с наличие на ранен, полово-специфичен рисков фактор за сърдечно-съдови събития, което позволява по-нататъшно ѝ проследяване и контрол на другите рискови фактори с цел първична превенция.

3. Доказано е преимущество на глобалния лонгитудинален стрейн, базиран на спекъл трекинг, спрямо измерваните класически параметри, като по-чувствителен за откриването на промени в систолната функция и на двете камери при тази популация от жени.

4. На базата на наблюденията за ехокардиографски и биомаркерни различия могат в следствие да се изградят модели за прецизиране и прогнозиране на сърдечно-съдов риск при такива популации.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Във връзка с дисертационния труд са публикувани 3 научни статии и 4 научни съобщения в национални научни форуми, в които Д-р Генчева е първи автор. Няма отбелязани цитирания в наши и международни списания.

Като брой и качество, научните трудове са достатъчни за ОНС „Доктор“.

8. Лично участие на докторанта

Оценявам високо личното участие на докторанта в изготвянето на дисертационния труд, предвид факта, че е била активна във всички от изследванията, свързани с проучването, както и обработката и обсъждането на резултатите.

9. Автореферат

Той отговаря по съдържание на дисертацията и изискванията за автореферат. Отражава основните моменти от проучването, включени са най-демонстративните фигури и таблици от дисертацията. Представени са също списъци с публикациите и участията в научни форуми и проекти, както и основните научни приноси на докторанта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на д-р Долина Генчева съдържа научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на МУ - Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на МУ – Пловдив.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Генчева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност кардиология като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

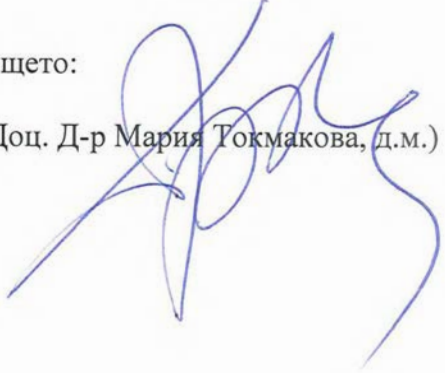
Предвид гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна

степен 'доктор' на д-р Долина Генчева в докторска програма по научно направление Кардиология.

01.10.2021г.

Изготвил становището:

(Доц. Д-р Мария Токмакова, д.м.)

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and lines, positioned over the text "(Доц. Д-р Мария Токмакова, д.м.)".